

En overnaturlig Gud er en død Gud

I 2003 tog valgmenighedspræst Niels Grønkjær den kontroversielle sognepræst Thorkild Grosbøll, som ikke troede på en skabende og opretholdende Gud, i forsvar. I sin nye bog gør Niels Grønkjær selv op med forestillingen om en overnaturlig Gud. -- Foto: Polfoto.

22. oktober 2010, kl. 1:00

Af Tobias Stern Johansen

Med sin bog "Den nye Gud" leverer valgmenighedspræst og dr.theol. Niels Grønkjær et frontalopgør med forestillingen om Gud som den uforanderlige skaber af universet

Ateisterne har på mange måder ret. Der er ikke nogen overnaturlig og uforanderlig Gud, som helt bogstaveligt har skabt universet. Den forestilling er både fejlagtig og forældet og bunder i religiøs fundamentalisme. Gør man op med den forældede forestilling, river man samtidig tæppet væk under ateisternes stormløb på det, de mener, er kristendom.

Sagt lidt kort og firkantet er det en af hovedpointerne i valgmenighedspræst og dr.theol. Niels Grønkjærs nye bog, "Den nye Gud. Efter fundamentalisme og ateisme", som udkom på Forlaget Anis i går.

Kristendommens Gud er nemlig ikke en overnaturlig og død Gud. Men en levende Gud, der kan bevæges og hjælper mennesker til at tolke tilværelsen, fastslår præsten for Københavns og Vartov Valgmenigheder.

"Den nye Gud er et opgør med alle former for fundamentalisme, herunder den kristne fundamentalisme, som forlanger en masse af os. Det er et umenneskeligt liv at tvinge sig selv til at leve på en ganske bestemt måde, fordi man tror, at troen kræver det af en. Den forestilling finder man hos dem, der forlanger af kristendommen, at den skal give os faste holdepunkter i form af faste værdier eller en fast identitet. Det er det, jeg kalder fundamentalisme."

"Det er kolossalt anstrengende for mange moderne mennesker, at de på den måde skal hylde en bestemt opfattelse. Den belastning skal fjernes, for den jager mennesker på en måde, så de altid er i tvivl om, hvorvidt det liv, de lever, er godt nok. Kristendommen består ikke af moralnormer, som skal efterleves, for at man kan kalde sig kristen. Den nye Gud er derimod en Gud, der giver os en forståelse af, at det liv, vi lever, er godt nok."

I Bibelens første bog står der, at Gud i begyndelsen skabte himlen og jorden. For mange troende er det et helt grundlæggende dogme inden for kristendommen. Er Niels Grønkjær dermed i færd med at slå bunden ud af den 2000 år gamle kristne tro? Tværtimod, mener han.

"Jeg mener ikke, at Gud ikke har skabt verden. Men Gud er ikke den uforanderlige årsag til verdens tilblivelse. Når skabelsesberetningen fortæller, at Gud var der fra begyndelsen, betyder det, at vi mennesker altid er midt i noget, som allerede er påbegyndt af Gud. Det er ligesom at vågne om morgenen. Vi ved aldrig, hvornår vi vågner. Vi ved kun, at vi er vågne. Mennesket kan ikke erfare sin egen begyndelse og sin egen afslutning. Vi hviler i noget, der er før os selv. Vi er ikke vores eget ophav. Sådan skal skabelsen forstås. Jeg finder det derimod ikke særlig interessant at drøfte forholdet mellem Guds skabelse af verden og naturvidenskabelige teorier om dens tilblivelse. Skabelsesberetningen skal ikke forstås bogstaveligt på den måde."

STORT TEMA: [Thorkild Grosbøll \(/thorkild-grosboell\)](#)

Til gudstjenesten i folkekirken på en hvilken som helst søndag kan man høre ordene fra trosbekendelsen om, at "vi tror på Gud Fader, den Almægtige, himlens og jordens skaber". De ord har folkekirkenes præster forpligtet sig til at forkynde ud fra. Men hvordan gør man det som præst, hvis man slet ikke tror på Gud som "himlens og jordens" skaber?

"Trosbekendelsen er ikke en beskrivelse af verdens skabelse. Det forholder sig faktisk omvendt. Gennem trosbekendelsen skabes der en verden, som vi mennesker kan forstå os selv i. Kristendommen kaster lys over vores liv og erfaringer."

Hvordan mener du?

"Troen fortæller os, at Gud gennem Jesus har erfaret livet til dets yderste grænse. Gud blev menneske i Jesus for at forstå mennesket, for Gud ved, at man kun kan forstå noget ved at erfare det. Jesus gjorde til fulde alle de erfaringer, som mennesker gør. Når Jesus siger på korset, at det er fuldbragt, så betyder det, ?jeg har gjort alt, hvad jeg kunne, og der er ikke mere at gøre?. Korsfæstelsen var ikke på forhånd planlagt af Gud. Men den betyder, at Gud har erfaret alt, hvad mennesket kan erfare, og mere til."

Flere steder i bogen "Den nye Gud" omtaler Niels Grønkjær den daværende sognepræst

Thorkild Grosbøll, der i 2003 fik topjurister og hundredvis af præster på nakken med sit udsagn om, at han ikke troede på "nogen skabende og opretholdende Gud". Selvom det forbliver uklart, hvad Taarbæk-præsten helt præcist mente, havde han øjensynlig fat i den lange ende af god kristendom, mener Niels Grønkjær.

"Hvis Grosbøll mente, at han ikke troede på et eller andet uforanderligt eksisterende væsen, som engang har skabt verden, og som stadig opretholder den, så mener jeg, at han var på rette spor."

"Jeg har ikke skrevet bogen for at provokere, men for at fremlægge kristendommen, efter at vi så længe har hørt på fundamentalisters og ateisters fejlagtige forestillinger om kristendommen. Hvis man kan gøre op med de kristne fundamentalisters forældede forestilling om en overnaturlig, uforanderlig og dermed død Gud, tager man også grunden væk under ateisternes stormløb på kristendommen. Ateisterne kan ikke leve uden fundamentalisternes forældede gudsbillede."

Men hvad er der galt med den opfattelse, at Gud er verdens uforanderlige skaber og opretholder?

"Der er det problem, at der ikke er tale om en levende Gud, men om en død Gud. Opfattelsen af Gud som overnaturlig isolerer Gud fra mennesket, og dermed bliver Gud et abstrakt og dødt væsen."

Eksisterer Gud så slet ikke uden for vores bevidsthed?

"Det er ikke så interessant. Det vigtige er, at han rækker ud til os. Tro er ikke at tro på, at Gud eksisterer, men at tro på, at han rækker sig selv til os i sit ord og tydeligst i dåben og nadveren. Spørgsmålet om Guds eksistens er dermed ikke så væsentligt."

Hvis Guds eksistens er lige meget, og troen handler om, at et eller andet taler til os gennem ritualer i kirken eller tekster fra en gammel bog, er Gud vel blot et spørgsmål om at have en god fantasi. Eller hvad? Ifølge Niels Grønkjær er svaret nej.

"For budskabet om Gud, der rækker ud til os, skal vi høre et andet sted fra end fra os selv. Når vi hører Guds ord i kirken, viser det os, at der findes noget andet end os selv, som kommer os i møde. Gud er i sit ord til os, når vi hører det. Han ønsker at vi skal dele vores liv med ham, ligesom han selv vil dele sit liv med os. Det er der, Gud findes."

Derfor ser Niels Grønkjær også al mulig grund til at være forkynder for folket.

"Jeg er præst, fordi Guds evangelium om den sande menneskelighed er et budskab, som det er magtpåliggende for mig at udbrede. Vi kan ikke finde ud af at være mennesker uden Gud. Og jeg har en vigtig opfattelse af, hvad skabelse er, som har noget med vore livserfaringer at gøre. Det har den anden helt bogstavelige opfattelse af skabelsen ikke."

Niels Grønkjær: Den nye Gud. Efter fundamentalisme og ateisme. Udkom i går på Forlaget Anis.